

# Höstutflykt Lördag 14 september 2019 till Strömsbergs och Ullfors Bruk



Strömsbergs bruk. Foto: Robert Mattson

Varmt välkomna att följa med SVÄ till Nordupplands Vita Pärla – **Strömsbergs bruk** nära Tierp. Det gläder oss också att vi kommer att träffa Finlands Vallonättlingar under resan!

Vallonbruket anlades 1643 av den belgiskfödde Wellam Wervier som startade tillverkning av muskötplåtar. Flera brukspatroner – bland andra Charles de Geer och Henning Wachtmeister – ledde bruket till 1920. Då tog Stora Kopparberg över, lade ner järnproduktionen men behöll skogsbruket.

Strömsberg är det enda svenska vallonbruk där alla delar finns kvar, de äldsta från 1700-talet. Här finns masugn, smedja, labbi, kolhus, våghus, rostugn, gratialmagasin, bruksgata med vitputsade slaggstenshus och herrgård. "Det är som en uppslagen lärobok om järnhantering" säger Kersti Kollberg som 2017 skrev boken om *Strömsbergs Bruk – mitt i tiden*, foto Björn Ullhagen.

Sedan 2003 vårdas bruket av **Stiftelsen Strömsbergs Industriminnen** där Sällskapet Vallonättlingar är en av stiftarna genom Stig Gebers försorg.

Flera vallonsläkter har arbetat vid bruket bl a Douhan, Guillame (Gilljam), Henning, Blank, Hübinette och Pira.

Vi besöker också **Ullfors bruk** med välbevarad bruksbebyggelse från 1700-talet. Här välkomnas vi av **Ullforsgruppen** med ordföranden Britt Pagard i spetsen. Vallonbruket Ullfors anlades av tysken Hindrich Lemmens 1647. Det producerade stångjärn främst för export till Eng-



Britt Pagard vid smedstugan i Ullfors.

land.

1733 köpte Charles de Geer Ullfors som där-efter styrdes av patronerna på Strömsbergs bruk. Ullfors lades ner 1929 efter att Stora Kopparberg tog över det 1920. Flera vallon-släkter har verkat här, bland andra Martelleur, Douhan, Pousette, Bonnevier, Gilljam och Godou.

Vi får se en smedsbostad med tidsenlig inredning från sekelskiftet 1900 och tillhörande fähus, mumblingshammaren, järnvågen, ett museum med gamla smedsverktyg och snickeriverkstaden i det skick den var vid stängningen 1940 (har vi tur kanske några eldrivna motorsågar från den tiden körs igång) samt Mumblingsgården med utställning om brukets historia.

## PROGRAM

**Kl 8.30** Avfärd med buss från Cityterminalen i Stockholm. Under resan berättar Stig Geber om bruken. Kanske fler har något att berätta – det välkomnas! När vi närmar oss Strömsberg stärker vi oss med fruktdryck och snacks

**Kl 10.30** Guidning genom hela bruket

**Kl 11.45** Lunch i gamla skolan i Strömsberg. Kycklingspett med fransk potatissallad, dryck, bröd, kaffe och kaka. Meddela oss om du önskar vegetariskt alternativ eller har någon allergi.

**Kl. 13.00** Avfärd till Ullfors bruk. Här tar guider emot oss på olika stationer.

**Kl 15.00** Kaffe/thé med smörgås och mera information i Mumblingsgården.

**Kl 16.00** Avfärd mot Stockholm där vi beräknas vara ca kl 17.45.

Avgift: 625 :-/pers.

Resande med egen bil 480:-/pers

### Bindande anmälan

mellan 15–31 augusti via mejl till Anne-Marie Asp, am.asp2018@gmail.com eller sms/telefon till 073- 693 54 80.

Efter bokningsbekräftelse ska avgiften sättas in på **Sällskapetets pg 15 73 47 – 6**

## VÄLKOMNA!

Utflykten är ett ypperligt tillfälle att fotografera inför SVÄ:s kommande fototävling!